

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/1013/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212221462
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4212221462.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členov senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a JUDr. Borisa Minksa, v právnej veci navrhovateľa: Intrum Justitia Debt Finance AG, so sídlom Industriestrasse 13C, 6300 Zug, Švajčiarsko, IČO: CHE-100.023.266, zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, proti odporcovi: W. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom R.-L. č. XXX, o zaplatenie 1.453,76 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 17. apríla 2013 č. k. 8C/68/2013-47 v spojení s dopĺňacím rozsudkom zo dňa 8. septembra 2014 č. k. 8C/68/2013-101 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa určenia zmluvnej podmienky za neplatnú **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.124,69 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,50 % zo sumy 30,85 eura od 03. 05. 2008 až do zaplatenia, zo sumy 676,06 eura od 01. 03. 2008 až do zaplatenia, zo sumy 417,78 eura od 01. 04. 2008 až do zaplatenia, v mesačných splátkach po 100 eur vždy k 20-u dňu v mesiaci, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že omeškание s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého dluhu. Okrem toho určil, že zmluvná podmienka dojednaná medzi Telefónica O2 Slovakia, s. r. o. a odporcom v dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 09. 01. 2008, uvedená v bode 2.3 „záujemca, resp. účastník a poskytovateľ sa dohodli, že ak účastník poruší niektorú z povinností podľa tohto Dodatku, záujemca, resp. účastník sa zaväzuje uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 9.615,97 Sk“, je ako neprijateľná, neplatná. Posledným výrokom odporcovi uložil povinnosť navrhovateľovi zaplatiť trovy konania titulom súdneho poplatku v sume 67 eur a titulom trov právneho zastúpenia v sume 189,61 eura k rukám právneho zástupcu navrhovateľa, všetko do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 52 ods. 1, 2, § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. a), b) zákona č. 250/2007 Z. z., § 42 ods. 1 písm. a), § 43 ods. 1, 2, 3 písm. c), § 43 ods. 5 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách a zistením, že odporca s právnym predchodcom navrhovateľa uzatvoril dňa 09. 01. 2008 zmluvu o pripojení, ako aj dodatok k tejto zmluve. Dodávateľ za poskytnuté služby odporcovi faktúrami vyfakturoval hovorné v sume 30,85 eura, 676,06 eura, 417,78 eura a 329,07 eura, ktoré však odporca nezaplatil v deň splatnosti týchto faktúr. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok vstúpil do práv dodávateľa navrhovateľ a ako právny dôvod vzniku svojho uplatneného nároku udal zmluvu o pripojení, ako aj jej dodatok, preto sa súd prvého stupňa predovšetkým zaoberal tým, či tieto spotrebiteľské zmluvy boli uzavreté v súlade so zákonnými ustanoveniami. Navrhovateľ v tomto konaní sa domáhal zaplatenia jednak ceny dodávateľom poskytovaných služieb, ako aj zaplatenia zmluvnej

pokuty, ktorá bola medzi účastníkmi zmluvy dojednaná pre prípad porušenia zmluvy. Podľa Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Telefónica O2 Slovakia účastník bol povinný využívať služby dodávateľa a platiť za poskytnuté služby v súlade s platným cenníkom. Z vykonaného dokazovania nebolo sporné, že dodávateľ služby dodal, odporca ich využíval a dodávateľom vyfakturovanú sumu za poskytnuté služby nezaplatil. Súd prvého stupňa preto v časti zaplataenia 1.124,69 eura návrhu vyhovel. Následne priznal podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády 87/1995 Z. z. aj úroky z omeškania. V časti uplatneného nároku na zaplataenie zmluvnej pokuty súd prvého stupňa návrh zamietol z dôvodu, že určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky o dojednaní zmluvnej pokuty uvedenej v oboch zmluvách. Neprijateľná zmluvná podmienka bola neplatná, preto dodávateľovi nevzniklo právo na zaplataenie zmluvnej pokuty. Dojednanie zmluvnej pokuty súd prvého stupňa považoval za neprijateľnú podmienku jednoznačne poškodzujúcu spotrebiteľa predovšetkým preto, že toto dojednanie nezohľadňovalo vôbec dĺžku obdobia, po ktorú spotrebiteľ riadne plnil svoje povinnosti zo zmluvy, ani iným hľadiskom neodstupňovalo výšku zmluvnej pokuty (napr. výškou nedoplatku za poskytnuté služby), ale od odporcu, ako aj od ostatných spotrebiteľov sa požadovalo zaplataenie zmluvnej pokuty v plnej výške. Pri uzatváraní zmluvy o pripojení, ako aj jej dodatku medzi jej účastníkmi bol použitý štandardný formulár s vopred určenými podmienkami a obsahom, a preto spotrebiteľ nemohol ovplyvniť ich obsah. Táto skutočnosť bola zvýraznená aj použitím nevýrazného malého písma na predtlačí a navyše výška zmluvnej pokuty bola určená bez ohľadu na výšku záväzku spotrebiteľa. Podľa názoru súdu sama tá skutočnosť, že dodávateľ poskytoval možnosť nadobudnutia mobilného telefónu za „akciovú cenu“ pri využívaní určitého jeho programu poskytovania služieb, bez reálnej možnosti spotrebiteľa už v čase uzavretia zmluvy poznať skutočný obsah „benefitu“ ponuky dodávateľa, vnášala do tohto právneho vzťahu značný nepomer a mala dopad aj na vznik povinnosti zaplataiť zmluvnú pokutu. To, že dodávateľ mal zverejnený cenník svojich služieb na internete, resp. že tie boli k dispozícii v každej jeho predajni, súd prvého stupňa nepovažoval za reálnu možnosť pre spotrebiteľa spoznať obsah „benefitu“ ponúkanej akcie. Súd prvého stupňa pri zohľadnení všetkých týchto skutočností dospel k záveru, že dojednanie účastníkov o zmluvnej pokute v dodatku k zmluve o pripojení, je neprijateľné, a preto podľa ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a aj podľa § 39 Občianskeho zákonníka je neplatné. Na základe neplatného zmluvného dojednania právny predchodcovi navrhovateľa nevznikol nárok na zaplataenie zmluvnej pokuty. Z tohto dôvodu súd prvého stupňa uplatnený nárok navrhovateľa na zaplataenie zmluvnej pokuty zamietol. Odporcovi povolil mesačné splátky v zmysle § 160 OSP a o trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 OSP, keď v konaní takmer úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov konania titulom súdneho poplatku 67 eur a titulom trov právneho zastúpenia sumu 189,61 eura (2 úkony právnej pomoci + režijný paušál).

Proti tomuto rozsudku v časti týkajúcej sa určenia zmluvnej podmienky za neplatnú podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, namietajúc, že konajúci súd pri hodnotení zmluvnej pokuty postupoval v rozpore s podstatou spotrebiteľského práva, neposúdil náležite všetky okolnosti dojednaní zmluvnej pokuty a nesprávne vyložil a aplikoval označené zákonné ustanovenia. V prvom rade zdôraznil, že význam ochrany spotrebiteľa a súdnej kontroly individuálne nedohodnutých zmluvných ustanovení spočíva v nastolení rovnováhy zmluvách strán. Ochrana spotrebiteľa teda smerovala k vytvoreniu rovnováhy, nie preferencii postavenia zmluvnej strany len preto, že išlo o spotrebiteľa. Tvrdil, že len posudzovanie výšky zmluvnej pokuty nepostačuje na komplexné posúdenie dojednaní o zmluvnej pokute. Zmluvná pokuta smerovala k dodržaniu dohodnutej doby trvania zmluvy, a tak zabezpečovala dodržanie účelu zmluvy a jej ekonomického charakteru pre obe zmluvné strany. Okrem toho namietal, že súd nedôsledne posúdil dojednanie o zmluvnej pokute aj z hľadiska funkcií tohto ustanovenia, pretože v prvom rade jeho zmyslom bolo predísť porušovaniu zmluvy. Spôsob, akým konajúci súd posúdil dojednanie o zmluvnej pokute medzi spotrebiteľom a postupcom, sa opäť dostal do nerovnováhy, a tento krát výlučne v prospech spotrebiteľa. Prísne vzaté, neexistoval ani vecne odôvodniteľný dôvod oslobodiť spotrebiteľa od povinnosti, ktoré mu uložila zmluva s rovnocenným partnerom, ak sa k splneniu týchto povinností zaviazal dobrovoľne a s vedomím ich rozsahu. Ako vyplývalo z pomerov prejednávanej veci, konanie odporcu počas trvania zmluvného vzťahu bolo v zásade odlišné od toho, čo deklaroval pri uzavretí zmluvy. Odporca svoje povinnosti nerešpektoval. V tomto smere sa súd správaním odporcu nezaoberal, a v odôvodnení rozsudku bez relevantného posúdenia veci sa zaoberal len neprimeranosťou výšky zmluvnej pokuty. Zdôraznil, že neovplyvnenie dojednaní o zmluvnej pokute neznamená automaticky neprijateľnosť daného ustanovenia a nespôsobuje nerovnováhu v postavení zmluvných strán. S poukazom na uvedené podal odvolanie z dôvodu neúplných a nesprávnych skutkových záverov a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia celej veci a navrhol, aby odvolací súd

zmenil rozsudok v napadnutom rozsahu tak, že výrok o vyhlásení neprijateľnosti zmluvných podmienok sa vypustí a odporca bude povinný zaplatiť navrhovateľovi zamietnutú časť sumy vrátane príslušných úrokov z omeškania a nahradiť mu celú výšku trov konania, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Písomné vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa podané nebolo.

Dopĺňacím rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh v časti o zaplatenie sumy 329,07 eura s príslušenstvom. Dôvodil tým, že vo veci samej rozhodol dňa 17. 04. 2013, avšak opomenul v časti o zaplatenie sumy 329,07 eura s príslušenstvom rozhodnúť, a preto v zmysle § 152 ods. 2, § 166 ods. 1,2 OSP rozhodol tak, že v časti uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty 329,07 eura s príslušenstvom návrh zamietol a to z dôvodu, že v rozsudku vo veci samej určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky o dojednaní zmluvnej pokuty uvedenej v zmluve o pripojení zo dňa 09. 01. 2008 a v jej dodatku. Na základe neplatného zmluvného dojednania nevznikol navrhovateľovi nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania navrhovateľa (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP, s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 156 ods. 3 OSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa určenia zmluvnej podmienky za neplatnú podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil, keďže súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil.

V prejednávanej veci sa navrhovateľ podaným návrhom domáhal zaplatenia sumy 1.463,76 eura s príslušenstvom. Návrh odôvodnil tým, že dňa 28. 11. 2011 (zrejma chyba v písaní, správne malo byť 09. 01. 2008) uzatvoril odporca s právnym predchodcom navrhovateľa Žiadosť o uzavretie zmluvy o pripojení č. 10056341 spolu s Dodatkom k zmluve o pripojení, na základe ktorej sa právny predchodca navrhovateľa zaviazal pre odporcu poskytnúť služby telefónneho pripojenia v dohodnutom rozsahu a odporca sa zaviazal platiť odplatu za dohodnuté služby. Odporca neuhradil fakturované sumy, čím porušil obchodné podmienky.

Na výzvu súdu prvého stupňa navrhovateľ svoj návrh doplnil o skutočnosť, že neuhradená suma vo výške 329,07 eura predstavovala zmluvnú pokutu, ktorá zodpovedala hodnote a významu zabezpečenej povinnosti, ktorú odporca porušil. V tejto súvislosti dodal, že podľa bodu 1.3 písm. a) dodatku k zmluve o pripojení bol odporcovi poskytnutý benefit v podobe účtovania poplatku za mesačný program vo výške 1 Sk s DPH a to každý druhý mesačný poplatok po dobu dvanásť zúčtovacích období, ako aj bol odporcovi predaný nový mobilný telefón za 1 Sk s DPH, pričom bežná predajná cena bola 3.944 Sk s DPH. Doba viazanosti bola 24 mesiacov.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo

veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Odvolací súd po preskúmaní rozsudku v napadnutej časti týkajúcej sa určenia zmluvnej podmienky za neplatnú a konania, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov odvolania, dospel k záveru, že v danej veci niet sporu o tom, že ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, čo nerozporoval ani navrhovateľ. Bolo preto dôvodné na túto zmluvu aplikovať právne normy spotrebiteľského práva a to ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách tak, ako to správne urobil i súd prvého stupňa. Súd prvého stupňa okrem toho správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, pričom svoje rozhodnutie i náležite odôvodnil, ako mu to ukladá ustanovenie § 157 ods. 2 OSP. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozhodnutím súdu prvého stupňa, ako aj s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozsudku a na tieto v celom rozsahu poukazuje ako na svoje vlastné a z týchto dôvodov ich už znovu nebude opakovať.

Na zdôraznenie správnosti rozsudku v napadnutej časti týkajúcej sa určenia zmluvnej podmienky za neplatnú odvolací súd uvádza, že otázku značnej nerovnováhy je nutné posudzovať komplexne v súvislosti so všetkými ustanoveniami spotrebiteľskej zmluvy. Uvedené konštatoval aj navrhovateľ vo svojom odvolaní. Odvolací súd pri posudzovaní tohto konkrétneho prípadu, zaoberajúc sa námietkami navrhovateľa, rovnako ako súd prvého stupňa dospel k presvedčeniu, že pri porovnávaní výhod, ktoré odporca získal, dojednanie zmluvnej pokuty vytvára značnú nerovnováhu na strane spotrebiteľa, pričom umožňuje navrhovateľovi vymáhať zmluvnú pokutu pri porušení prakticky akejkoľvek povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy, bez ohľadu na jej dopad na vzájomné vzťahy účastníkov. Ako správne uviedol súd prvého stupňa, toto ustanovenie je neprimerané i vzhľadom na dĺžku trvania vzťahu, ktorý podľa dojednaných zmluvných podmienok má trvať 24 mesiacov a zmluvná pokuta vo výške 9.913,45 Sk pritom nerozlišuje, či k porušeniu tejto podmienky dôjde už bezprostredne po uzavretí zmluvy, resp. tesne pred jej skončením a už tu možno hovoriť o značnej nerovnováhe vo vzťahu k spotrebiteľovi. Z uvedených dôvodov, stotožňujúc sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa určenia zmluvnej podmienky za neplatnú podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.